

2014-09-09

Jönköpings sjukvårdsområde

Personalenheten

Agneta Björck

036-32 12 80

agneta.bjorck@lj.se

Sammanställning av arbetsmiljöinsatser inom Jönköpings sjukvårdsområde

Bakgrund

En god arbetsmiljö och ett aktivt arbetsmiljöarbete är förutsättningar för att kunna ha en verksamhet med god kvalitet och att uppnå ständiga förbättringar.

Syftet med sammanställningen är att få en överblick över vilka arbetsmiljöinsatser som är genomförda men också vad som pågår just nu. Sammanställningen ska ge en beskrivning av framtida insatser och projekt så att arbetsgivare och fackliga representanter kan ta ställning till om det är rätt åtgärder som införs avseende arbetsmiljön inom Jönköpings sjukhusområde.

Utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).

Genomförd insats

- Hösten 2013 och våren 2014 har PA-konsult och en representant från huvudskyddsombuden genomfört en utbildning samt information om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inom samtliga klinikers samverkansgrupper.

Planerad insats

- Hösten 2014 och våren 2015 kommer PA-konsult, en representant från huvudskyddsombuden och Inga- Lill Andersson-Hjelm, skyddsingenjör, AME att fortsätta att hålla utbildning/information i systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inom samtliga klinikers samverkansgrupper. Utbildningen och informationen kommer att handla om; sanktionsavgifter, arbetsskador, synergi och försäkringsfrågor. September månad sker träff för upplägg och planering av utbildning. Genomförande: Höst 2014 och vår/höst 2015

Riskbedömning

När ändringar i verksamheten planeras ska arbetsgivaren göra en konsekvensbedömning av arbetsmiljön. Det är ett sätt att undersöka

2014-09-09

arbetsförhållandena och bedöma riskerna men den innefattar också en handlingsplan för att minimera riskerna för ohälsa.

Genomförd insats:

- I arbetsmiljöutbildningarna för chefer och skyddsombud har de berörda givits kunskap i att göra riskbedömningar.
- PA konsulter har handlett och hjälpt chefer för att göra riskbedömningar då verksamheter har stått för en planerad förändring.

Planerad insats

- PA-konsulter bistår chefer med handledning och med praktisk hjälp för att göra riskbedömningar.

Arbetsmiljöplaner

Ett sätt för kliniker med att få en samlad bild hur man arbetar med sin arbetsmiljö är att använda sig av en arbetsmiljöplan. Det är ett webbverktyg/sida där man som chef lägger in och skriver hur man arbetar med arbetsmiljön på den klinik/enhet man verkar i. Under APT-träffarna visas arbetsmiljöplanen. Då kan man som medarbetare se vad som pågår och vilka satsningar/mål inom arbetsmiljön som kliniken/enheten avser att arbeta med.

Genomförd insats

- Tre kliniker – akut- medicin och geriatriska kliniken – har upprättat arbetsmiljöplaner. Varje chef på varje enhet har fått hjälp att upprätta en arbetsmiljöplan. PA-konsult har deltagit på APT-träffar för att berätta om hur man kan arbeta med arbetsmiljöplanen samt vikten av medarbetarnas delaktighet.

Planerad insats

- Målet är att samtliga kliniker inom Jönköpings område skall upprätta arbetsmiljöplaner. PA-konsult kommer att bistå med hjälp och handledning hur man skall kunna använda sig av arbetsmiljöplanerna. Genomförande höst 2014 och vår/höst 2015.

Strukturerad multidisciplinär arbetsmiljö kartläggning (SMAK)

I oktober månad 2013 påbörjade Arbetsmiljöenheten (AME) med att arbeta med SMAK på geriatriska- och medicinkliniken. Med hjälp av SMAK har

2014-09-09

arbetsmiljöenheten kunnat bidra med att identifiera problem i arbetsmiljön och/eller har AME kunnat bekräfta redan kända problem på arbetsplatsen. Arbetsmiljöenheten har också deltagit på de olika arbetsplatserna, i processer, för att försöka hitta lösningar på mer avdelningsspecifika problem.

Genomförd insats:

- På geriatriska kliniken är samtliga kartläggningar och handlingsplaner klara och presenterade.

Planerad insats:

- På medicinkliniken fortsätter arbetet och målet är att under hösten 2014 skall alla kartläggningar och handlingsplaner vara klara. Efter sommarsemestern inleds nya kartläggningar på akutkliniken.
- I handlingsplanerna för geriatriska kliniken har ett antal mindre pilotprojekt diskuterats och vissa är på gång att starta med målet att åstadkomma förbättringar i arbetsmiljön:
 - Morgonarbetet & ronder. Pilotprojekt på geriatriska kliniken, avdelning C.
 - Översyn av journalarbetet. Vilka rutiner kan förenklas? Pilotprojekt på geriatriska kliniken, administration.
 - Stående (/gående) journalskrivning. Pilotprojekt på geriatriska kliniken, administration.
 - SMAK har föreslagit en vårdplatsneddragning till 20 platser med bibehållen bemanning. Geriatriska har gjort en vårdplatsneddragning i maj på avd B. Bibehållen bemanning under semesterperioden. Allt för att få utrymme för arbete med avdelningens rutiner.

De pågående pilotprojekten kommer att följas upp och utvärderas i samband med en uppföljning efter ett år inom ramen för SMAK.

Rehabiliteringsinsatser

Det är enklare att komma tillbaka i arbete om sjukfrånvaron inte blir långvarig. Därför är det viktigt att chefer arbetar strukturerat och har bra rutiner som ger goda förutsättningar för att medarbetaren ska kunna komma tillbaka till arbetet. Det är också nödvändigt med ett engagemang och en delaktighet hos chef,

2014-09-09

medarbetare, skyddsombud, Arbetsmiljöenhet och Försäkringskassa för att finna lösningar och för att uppnå goda resultat i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen.

Genomförda insatser

- PA-konsult har tillsammans med företagsläkare Bengt Hultberg, AME, gjort en sammanställning över de rehabiliteringsinsatser som är vidtagna med de personer som har varit sjukskrivna mer än 180 dagar.
- Webbaserade verktyget HälsoSAM är infört sedan i början av året 2014.
- En arbetsgrupp har tillsatts för arbeta med målet med att minska sjukfrånvaron. AME, APRIL samt representanter från personalenheten är representerade i arbetsgruppen. De ska tillsammans hitta gemensamma såväl som förebyggande insatser som efterhjälpande aktiviteter för att minska sjukfrånvaron.

Planerad insats

- PA-konsulter gör regelbundna uppföljningar i rehabiliteringsprocessen med de personer som varit sjukskrivna mer än 180 dagar.
- PA-konsulter har öppna utbildningar för chefer i HälsoSAM under september 2014. Planerar att ha ytterligare öppna utbildningar senare i november och december.
- AME och APRIL påbörjar ett projekt som syftar till insatser för att aktivt minska sjukfrånvaron.

Flexledighet/Semesterledighet

I april 2013 begärde skyddsombuden med stöd av arbetsmiljölagen kapitel 6 § 6a en riskbedömning med anledning av risker de såg i arbetsmiljön. De brister skyddsombuden bland annat tog upp handlade om många medarbetares höga arbetsbelastning och svårigheter att ta ut ledigheter som semester och kompensationsledighet (se bilaga).

Resultatet av medarbetarundersökningen Dialogen visar på olika förbättringsområden bland annat inom bemanning och arbetsfördelning på arbetsplatserna. Det framkom också att det behövs göras satsningar inom chef- och ledarskap.

Genomförd insats:

2014-09-09

- Personalchef har fört regelbundna dialoger med verksamhetschefer, i de fall medarbetare har fått sin flex struken.
- Under hösten 2013 har personalchef, PA-konsult samt skyddsombud haft enskilda möten med geriatriska-, infektions- medicin- och akutkliniken där frågor om svårigheter att ta ut semester, kompensationsledighet samt struken flex har tagits upp.
- Under AU-möten har huvudskyddsombuden kontinuerligt tagit upp verksamheter där det funnits problem med flexuttag. PA-konsult har gjort uppföljningar.

Planerad insats:

- Hösten 2014 inleds ett arbete med ett ledarutvecklingsprogram för chefer. Chefer guidas för att arbeta med sin ledarprofil utifrån fem huvudområden; Leda mig själv, leda medarbetare, leda verksamhet, utveckla medarbetare, utveckla verksamhet. Detta görs genom stöd av interna facilitatorer som leder workshops bestående av 8-10 chefer i varje grupp.

Hälsofrämjande insatser

En hälsofrämjande arbetsplats ska möjliggöra för medarbetare att utveckla en god hälsa och goda hälsorelaterade beteenden. Detta kan uppnås genom en kombination av förbättringar inom arbetsorganisationen och arbetsmiljön med ett främjande av en aktiv medverkan och uppmuntran till personlig utveckling. APRIL är en resurs som verkar för en hälsofrämjande arbetsmiljö där olika friskvårdsinsatser erbjuds såväl i ett förebyggande som i ett rehabiliterande syfte till medarbetare som arbetar inom Jönköpings sjukvårdsområde.

Genomförda insatser:

- Utbildningar inom arbetsteknik genomförs grund- och repetitionsutbildningar, individuella konsultationer och arbetsplatsbesök inom områdena lyft- och förflyttningsteknik, belastnings- och PC-ergonomi.
- Fyshjälpen är till för medarbetare som är motiverade och har en uttalad målsättning att få goda motionsvanor samt vill höja sin fysiska kapacitet. Medarbetare med otillräcklig fysisk aktivitet erbjuds coaching under tre månader för att få till en beteendeförändring. Här ges stöd och uppmuntran kombinerat med tydliga målsättningar och uppföljning av sin fysiska status.
- Medarbetare har möjlighet att träna i APRIL:s träningslokal. För att träningen ska bli så bra som möjligt och anpassas till den fysiska nivån utförs en obligatorisk individuell introduktion av sjukgymnast.

- Medarbetare får hjälp av sjukgymnast då arbetsrelaterade belastningsbesvär uppstår.
- Medarbetare erbjuds möjlighet att träna avslappning och stresshantering. Möjlighet finns att boka tid för träffar, enskilt eller i grupp.
- Under maj månad 2014 får medarbetare utföra ett konditionstest genom att gå en 2 km-slinga på tid och konditionsvärdet beräknas efteråt.
- APRIL coachar medarbetare med bland annat träningsprogram och träningsdagbok för att komma igång till Blodomloppet 2014.

Övriga arbetsmiljöinsatser

- Varje vardagsmorgon träffas vårdenhetschefer på Daglig styrning där syftet är att styra befintliga resurser till den plats där de för tillfället skapar mest nytta för helheten. På ett enkelt, konkret och effektivt sätt kan samtliga berörda diskutera fram möjliga lösningar. Det är också ett forum som möjliggör för ett gott framtida samarbete över gränserna.
- TERMA, Terapeutiskt möte med aggression, utbildningar ges till verksamheter med en högre frekvens av hot och våld

Agneta Björck
PA-konsult, specialist inom arbetsmiljö